

JOAN F. MIRA

“Penses que el retrat s’assembla a una obra de Michelangelo?”, que li pregunta la periodista a una joveneta que afirma que no sol visitar els museus, però que aquesta vegada té clar per què hi ha anat. ‘No sé’, contesta ella amb cara inexpressiva: ‘Està molt bo.’ ”

David adormit

La periodista, experta en qüestions d’art, diu que esquiva els taxis que baixen per Charing Cross Road, salta bassalets d’aigua grisa, i s’esmuny per la porta de la Galeria Nacional de Retrats, de Londres. Una corrua de dones, sacsejant la pluja dels paraigües, demana per la sala 41: allà, al més profund del ventre del museu, la periodista seu per terra amb les altres dones, en una cambra silenciosa i fosca. A l’altura dels ulls, en una pantalla de plasma, dorm un home ros i nu, cobert amb llençols blaus fins a la cintura. *David*, és el títol de l’obra d’art que exposa, amb honors excepcionals, la Galeria Nacional: l’encomanà a Taylor-Woods (l’artista més important, segons pareix, del jove moviment britànic, Young British Artists, triomfant a la Biennal de Venècia, l’artista més jove a qui la Hayward Gallery ha dedicat mai una retrospectiva, etcètera), i és una filmació de 67 minuts de la sesta del senyor David Beckham, faune, futbolista, model, empresari, objecte de desig universal, en un hotel de Madrid després d’un entrenament. “Es impressionantment íntim”, afirma la periodista experta, “com si, en efecte, sí, tu mateixa estigueres arrupideta al llit amb Beckham. Pense que puc parlar per les dotze que érem a la sala quan dic que és un lloc ben agradable on estar” (el llit, amb el David, és clar). La senyora Taylor-Woods, artista consagrada, assegura, segons pareix, que per aquesta singular obra d’art s’inspirà en la *Nit* de Michelangelo, aquella figura imponent de la cripta dels Medici a San Lorenzo de Florència, una de les meues escultures preferides i que no em canso de contemplar, al natural i en reproducció, dona de marbre de mel, muscular, de pits petits i cuixes poderoses, que certament no dorm cap migdiada. És una comparació ofensiva, què els he de dir: és com si jo filmara una *top-model* a la passarel·la, i afirmara que m’he inspirat en el *David* de Michelangelo. En fi, que tot es despatxa, i tot mereix honors ben alts a les galeries i als museus. Llavors, els pensaments de les visitants embadalides van a una forma concreta de l’art: “Els nostres pensaments estan plens de la bellesa de Beckham, i de la llum blava i cremosa que banya el seu tors. El seu muscle daurat podria inclinar-se davant de les estàtues clàssiques dels déus, però nosaltres, dones mortals, contemplem, amb cara de lluna, el suau parpelleig de les seues pestanyes. Es llepa els llavis i grapeja el crucifix que porta al coll, mou la mà i les polseres i braçalets del seu canell s’agiten com criats a l’espera... no passa res, però estem embruixades.”

Fa molts anys, al segle XVII o al XVIII, els cortesans de Versalles assistien amb compunció litúrgica al despertar del rei de França, Rei Sol o Astre Rei: se’l miraven uns minuts adormit, i veure’l al llit, i després en camisa, era per molts el més alt privilegi. Ningú, però, arribà a imaginar que contemplaven una insigne obra d’art. Ara, ja veuen vostès, filmar la sesta del faune (no fer-ne una música esplèndida, no pintar-la, no fer-ne una escultura: tot això costa massa faena, massa esforç, està passat de moda) és un producte artístic mereixedor de tots els honors públics. I les senyores, com a ha ser, incloses les senyores periodistes, assagistes, expertes en matèria d’art, no s’enganyen ni un pèl: hi van, a la Galeria Nacional, seuen per terra a la sala, i es miren l’escena com se l’han de mirar. És a dir, sense parar massa esment en els mèrits artístics de l’obra: l’esment el paren en uns altres mèrits. “Penses que el retrat s’assembla a una obra de Michelangelo?”, que li pregunta la periodista a una joveneta que afirma que no sol visitar els museus, però que aquesta vegada té clar per què hi ha anat. “No sé”, contesta ella amb cara inexpressiva: “Està molt bo.” Al museu dels retrats, en altres sales, hi ha obres de pintors clàssics i moderns, de Lucien Freud i supose que de Bacon, però ara com ara el lloc d’honor és per David. Per David Beckham. No sé què esperen els muscus de Barcelona per tancar alguna sala i dedicar-la a una llarga migdiada de Ronaldinho.